



Avoin isäryhmä

Ryhmän tavoite: Luoda avoin, vertaistuellinen, vanhemmuuteen ja ensisijaisesti isyyteen kohdentuva ryhmä. Päihdeasiat voivat nousta ryhmässä esiin osallistujien aloitteesta, mutta ohjaajat eivät tuota niitä. Tärkeintä on mahdollistaa tila vertaistuelliselle keskustelulle. Ryhmä voi olla suunnattu esimerkiksi tietyn asumispalveluyksikön asiakkaille tai sitä voidaan tarjota esimerkiksi neuvolan kautta tavoitettaville isille.

Ryhmäkerrat: Sopiva kokoontumistahti on noin kerran viikossa tai joka toinen viikko. Yhden ryhmäkerran kesto on noin 1,5–2 tuntia. Kokoontumispaikkana voivat toimia esimerkiksi asumispalveluyksiköiden tilat, ryhmätoimintaa järjestävien tahojen omat tilat tai ulkopuolelta varattavat olohuonemaiset tilat. Ryhmäkertojen alussa on hyvä käydä kuulumiskierros, jonka jälkeen syvennyttään tiettyyn teemaan, ohjaajien alustamana. Lopussa ryhmäkerran keskustelut vedetään yhteen ja niiden aiheuttamat tuntemukset puretaan käymällä lopetuskiertä. Osa ryhmän kokoontumisista voidaan rakentaa myös toiminnalliseen muotoon, jolloin ryhmä voi lähteä yhdessä esimerkiksi keilaamaan, pelaamaan biljardia tai makkaranpaistoon laavulle.

Ryhmän kokoontumisten sisältö: Avoimessa isäryhmässä keskustelu lähtee isäerityisistä lähtökohdista. Ryhmän kokoontumisissa voi käsitellä esimerkiksi seuraavia teemoja:

- vanhemmuuden/isyyden ilot ja haasteet
- arjenhallinta (työelämä, harrastukset, koti)
- läheisten merkitys (ystävät, sukulaiset, lapsen isovanhemmat, muu lähiverkosto)
- oma jaksaminen ja hyvinvointi
- lapsen huostaanotto
- oma lapsuus, oma isäsuhte
- isän ja miehen malli

Hyödynnettäviä menetelmiä: Ryhmässä voi käyttää keskustelun virittämiseksi toiminnallisia menetelmiä, kuten tunnekortteja, vanhemmuus- ja kasvatusaiheisia väittämäkortteja tai otteita elokuvista ja musiikista. Myös Vanhemmuuden roolikartta (<http://www.vslk.fi/index.php?id=19>) ja riippuvuuden reikäleipä -testi (isaerityinen.fi, Materiaalit-sivu) ovat sovellettavissa ryhmän käyttöön.

Hyvä huomioida: Ryhmäkerran käynnistymisen aikataulu kannattaa jättää väljäksi, koska kaikki osallistujat eivät välttämättä saavu paikalle tarkalleen ilmoitettuun aikaan. Ryhmän kokoontumisen alussa voi siten olla kahvitarjoilulle ja vapaamuotoiselle oleskelulle varattu hetki. Keskustelu saattaa ajoittain ohjautua aiheesta sivuun, jolloin ohjaajan tehtävänä on palauttaa keskustelu takaisin aiheeseen.



Erityisesti Isä -toiminnassa tehtyjä havaintoja: Isyyteen liittyvien keskustelumahdollisuuksien tarve on ollut selvästi havaittavissa. Toiminnassa toteutuneiden ryhmien erilaisista lähtökohdista huolimatta isyys, mieheys ja lasten tärkeys omassa elämässä ovat näyttäytyneet voimakkaina. Osallistujille on ollut tärkeää jakaa kokemuksiaan samankaltaisissa tilanteissa olevien kanssa. Myös kuuluminen ryhmään, osallisuus ja jopa vaikuttaminen asioihin on ollut tärkeää. Isäryhmissä on syntynyt uusia ystävyys-suhteita, joissa ikäerot eivät ole olleet esteenä. Ryhmäläiset ovat pitäneet jossain määrin yhteyttä myös vapaa-aikana. Näin myös vielä akuutimmassa päihdekäytön vaiheessa he ovat löytäneet kavereita jo hyvässä kuntoutumisen vaiheessa olevista isistä. Tämä on luonnollisesti tukenut päihteettömyyteen pyrkimistä.

Joihinkin ryhmiin on halunnut osallistua miehiä, jotka eivät ole olleet isiä. Suurimmalla osalla ryhmiin osallistuneista isistä oli takana ero lasten äidistä. Niin ikään monella isällä oli saattanut olla itsellään huono isäsuhde, tai sitä ei ollut välttämättä muodostunut ollenkaan. Jotkut kertoivat, etteivät olleet tavanneet omaa isäänsä jopa kymmeneen vuosiin. Kaikilla ei ollut lainkaan tietoa, kuka oma isä oli.

Isyydessä on monta eri näkökulmaa, eivätkä osallistujat ole epäröineet nostaa keskusteluissa esiin niitä haasteellisimpiäkin. Huoltajuus-, juridiikka- ja tapaamisasiat puhututtivat useammallakin ryhmäkerralla. Historialla ja isovanhempien roolilla isien omassa elämässä on vaikuttanut olevan iso merkitys.

Ryhmätoiminnasta saatua palautetta ja kommentteja:

"Tuli sellainen fiilis, että minua ei missään vaiheessa tuomittu menneisyyden ym. takia."

"Kiva, että pääsee kuulemaan niitä muidenkin tarinoita elämästä."

"Voihan ryhmään osallistua, vaikkei isä olisikaan. Onhan jokainen kuitenkin jonkun lapsi."

"Miten käy meidän isättömien aikuisten lasten?"

"Luulin, etten edes tykkää lapsista, huomasin olevani väärässä."

"Olen ymmärtänyt, että olen sittenkin ihan hyvä isä."